

รูปแบบ/พฤติกรรมการณ์การหลอกลวงในปัจจุบัน
ใช้ประกอบในการลงพื้นที่ครั้งที่ ๒ ของทีมขับเคลื่อนฯ ระดับตำบล ป้องกันไม่ให้ประชาชนถูกหลอกในรูปแบบต่างๆ โดยเชื่อมโยง
ประเด็นความรู้หัวข้อ วิธีไทย วิธีพอเพียง และรู้สิทธิ รู้หน้าที่ รู้กฎหมาย

ที่มา : ในปัจจุบันสภาพสังคมมีความสลับซับซ้อนมาก อาชญากรรมประเภทฉ้อโกงมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นตามไปด้วย ถึงแม้ว่าการฉ้อโกงในบางรูปแบบอาจจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับที่เคยปรากฏในอดีตเมื่อหลายสิบปีก่อน แต่ก็มีการสร้างเครือข่ายองค์กรอาชญากรรม หรือนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการฉ้อโกง ซึ่งจะทำให้มีชาวบ้านที่ไม่รู้เท่าทัน ก็จะหลงเชื่อและตกเป็นผู้ถูกหลอกมากขึ้น ก่อความเสียหายอย่างมากทั้งแก่ตัวบุคคลชุมชนและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ : สร้างความตระหนักรู้ให้ประชาชนรับทราบวิธีการหลอกลวง ในรูปแบบต่างๆ ของสังคมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยใช้หลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางปฏิบัติประกอบด้วย ความพอประมาณ เพื่อไม่ให้เกิดความโลภ หรืออยากได้อยากมีเกินตัว มีเหตุผลต้องตระหนักเสมอว่าไม่มีใครให้อะไรเราฟรีๆ หรือเอาของมีค่ามาๆ มาแลก และจะต้องมีภูมิคุ้มกัน ได้รู้เท่าทันรูปแบบ/วิธีการหลอกลวง ในสภาพสังคมปัจจุบัน เพื่อจะได้เป็นการป้องกันตัวไม่ให้เกิดขึ้นกับชาวบ้านและชุมชน

ประเด็น	รูปแบบ/พฤติกรรม	พื้นที่ที่พบบ่อย
๑. การฉ้อโกงหลอกลวงให้ร่วมลงทุนในลักษณะแชร์ลูกโซ่	การฉ้อโกงทำเป็นขบวนการเครือข่ายใช้วิธีการโฆษณาชวนเชื่อชาวบ้านมาร่วมลงทุนโดยอ้างเป็นการลงทุนธุรกิจที่ได้กำไรมหาศาลให้ผลตอบแทนเยอะ พยายามอธิบายตามรูปแบบกลลวงให้ชาวบ้านผู้ที่หลงเชื่อ ก็จะนำเงินมาลงทุน โดยผู้ถูกหลอกมักจะได้รับเงินจากการโอนเข้าบัญชี ในช่วงแรกๆ ตามที่โฆษณา ชักชวนเอาไว้ หลังจากนั้นก็จะเลิกโอนเงินแล้วหนีหายไปเลย	กลุ่มคนในวัยแรงงานหรือชาวบ้านทั่วไปที่อยู่ต่างจังหวัด โดยเฉพาะคนที่ประกอบอาชีพเป็นพ่อค้าและแม่ค้า

ประเด็น	รูปแบบ/พฤติกรรม	พื้นที่ที่พบบ่อย
๒. การฉ้อโกงโดยหลอกลวงให้ทำรายการผ่านตู้เอทีเอ็ม	<p>การฉ้อโกงแบบนี้ทำเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงทั้งจากต่างประเทศและในประเทศมีการจัดแบ่งหน้าที่เป็นส่วนๆ มีกลุ่มคนร้ายจะโทรศัพท์ไปหาชาวบ้าน ซึ่งกลุ่มคนร้ายที่โทรไปก็จะสร้างเรื่องหลอกลวงหลากหลายรูปแบบ โดยพูดจาใช้ กลลวง โน้มน้าว จนทำให้ผู้ถูกหลอก/ชาวบ้าน ตายใจหลงเชื่อแล้วรีบไปที่ตู้เอทีเอ็มทำรายการตามที่กลุ่มคนร้ายบอก ซึ่งเมื่อกดตัวเลขต่างๆ ตามที่คนร้ายคอยโทรมาบอก ก็ทำให้เงินในบัญชีของผู้ถูกหลอกจะถูกโอนเข้าบัญชีที่กลุ่มคนร้ายจัดเตรียมเอาไว้ ซึ่งกว่าผู้ถูกหลอก/ชาวบ้าน จะรู้ตัวก็จะสูญเสียเงินไปจนเกือบหมดบัญชี</p>	<p>ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด หรืออยู่ตามลำพัง ในย่านชุมชนเมือง</p>
๓. การฉ้อโกงโดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือหลอกลวงชาวบ้าน	<p>กลุ่มหลอกลวงนี้ จะอาศัยวัดบั้งหน้าเรียไรโดยอ้างว่า จะนำเงินไปก่อสร้าง หอระฆัง โบสถ์ ศาลา วัด หรือจัดสาธารณูปการที่จำเป็นของวัด แต่ความจริงเป็นเพียงอุบายล่อลวง เอาเงินจำนวนมากไปแบ่งกันในหมู่ญาติหรือพวกพ้องตน ถือเป็นการฉ้อโกงชาวบ้านโดยอาศัยความเชื่อ ความศรัทธา และความนิยมของชาวบ้านที่ชอบทำบุญทำทาน ใช้เป็นเครื่องมือหลอกลวง</p>	<p>ชาวบ้านที่พักอาศัยอยู่ตามลำพังซึ่งพักอยู่ในชุมชน / ต่างจังหวัด/ ผู้ที่ไม่มีลูกหลานดูแล ทิ้งให้พ่อแม่อยู่คนเดียว</p>
๔. การถูกหลอกลวงจากตัวแทนประกันชีวิตหลอกให้ทำประกันผ่านโทรศัพท์	<p>ตัวแทนขายประกันจะยกหูโทรศัพท์แล้วกดโทรหากลุ่มเป้าหมาย จะทำที่ใช้โทรศัพท์มาติดต่อหรือนัดพบผู้ถูกหลอก/ชาวบ้าน ให้มาพบเจอกันแล้วหลอกให้ทำประกัน ในรูปแบบต่างๆ โดยจะเสนอว่า ได้เงินคืนเยอะ และคุ้มครองโรคที่ป่วยทุกอย่าง ซึ่งผู้ถูกหลอกหลงเชื่อแล้วตกลงทำประกันโดยไม่ได้ทราบละเอียดเงื่อนไขกรมธรรม์ให้ชัดเจนเสียก่อน ตัดสินใจทำประกัน ก็เกิดปัญหาการถูกหลอกลวงต่างๆ ตามมา</p>	<p>ชาวบ้านที่อยู่ตามต่างจังหวัด ซึ่งไม่มีผู้ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง หรือไม่มีใครแนะนำจากตัวแทนประกัน ที่ถูกต้องกฎหมาย</p>

ประเด็น	รูปแบบ/พฤติกรรม	พื้นที่ที่พบบ่อย
<p>๕. การถูกหลอกลวงจากการให้บริการห่วยออนไลน์ หลอกลวงผ่านเว็บไซต์</p>	<p>ทำเป็นกระบวนการชักชวนสมาชิกหรือเหยื่อเข้าไปซื้อห่วย ผ่านเว็บไซต์ เมื่อประกาศรางวัลแล้ว แต่กลับไม่ยอมทำธุรกรรมตามสมาชิกร้องขอ มีการแก้ไขผลข้อมูลเพื่อไม่ให้สมาชิกได้กำไร และไม่ยอมให้สมาชิกถอนเงินออกจากบัญชี มีวิธีการหลอกลวงให้สมาชิกเป็นแบบแชร์ลูกโซ่</p>	<p>พื้นที่ในต่างจังหวัดและในเขตย่านชุมชนเมือง</p>
<p>๖. การฉ้อโกงโดยอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมและหลอกลวงเอาเงินโดยอ้างว่าเพื่อช่วยเหลือทางคดีความ</p>	<p>กลุ่มหลอกลวงมักจะคุ้นเคยกับสภาพและขั้นตอนต่างๆของกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างดี จะเข้ามาแสดงตัวแอบอ้างกับผู้ต้องหาหรือจำเลย รวมทั้งญาติมิตรของผู้ถูกลอก ว่าตนเองเป็นเจ้าหน้าที่ มีตำแหน่งนั้น ตำแหน่งนี้ในหน่วยงานราชการ สามารถให้ความช่วยเหลือจากผิดเป็นถูก หรือผ่อนหนักเป็นเบาได้ โดยเรียกเงินค่าวิ่งเต้นดำเนินการกลอกลวงทำให้ผู้ต้องหาหรือชาวบ้านรวมทั้งญาติมิตรของบุคคลดังกล่าว หลงเชื่อและสูญเสียเงินให้แก่กลุ่มมิจฉาชีพที่หลอกลวงเป็นจำนวนมาก</p>	<p>พื้นที่ในต่างจังหวัดและในเขตย่านชุมชนเมือง</p>
<p>๗. การฉ้อโกงทางเฟซบุ๊ก มาทำความรู้จักคุ้นเคยและหลอกลวงให้โอนเงินเข้าบัญชี</p>	<p>กระบวนการกลุ่มคนร้ายในต่างประเทศอาศัยการสมคบกับคนไทยเป็นขบวนการ โดยใช้วิธีการทักทายติดต่อมาผ่านเฟซบุ๊กกับกลุ่มคนที่เป็เป้าหมาย โดยสร้างเรื่องให้เกิดความสนใจ ผู้ถูกลอกลวง/ชาวบ้านก็จะส่งข้อความโต้ตอบกันบ่อยครั้งก็จะเกิดความคุ้นเคย จนหลงเชื่อและตายใจ จากนั้นกลุ่มคนร้ายก็จะสร้างเรื่องขึ้นว่าส่งของมีค่าต่างๆ มาให้ไปรับ แต่ของถูกกักไว้ที่ด่านศุลกากรซึ่งจะต้องเสียค่าธรรมเนียมก่อน จึงให้ผู้ถูกลอก/ชาวบ้าน ออกค่าใช้จ่ายให้ไปก่อนโดยโอนเงินเข้าบัญชีตามที่ระบุ กว่าที่รู้ว่าตัวเองถูกหลอกมักจะสูญเสียเงินให้แก่กลุ่มคนร้ายเป็นจำนวนมาก</p>	<p>คนวัยทำงานหรือชาวบ้านที่ชอบเล่นเฟซบุ๊กในการติดต่อกับเพื่อนในสังคมการสื่อสารสมัยใหม่</p>

ประเด็น	รูปแบบ/พฤติกรรม	พื้นที่ที่พบบ่อย
<p>๘. กลโกงการทุจริตจากการซื้อ - ขายที่ดิน</p>	<p>กลโกงการทุจริตจากการซื้อขาย-ที่ดิน มีวิธีการโกงในรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเภทสัญญาไม่ตรงตามที่ตกลงกันได้ ผู้ซื้อจะซื้อที่ดินแต่สัญญาที่ระบุกลับเป็นสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วควรแก่เป็นสัญญาจะซื้อจะขาย ซึ่งส่งผลของสัญญามีความแตกต่างกันระหว่าง “สัญญาเช่า” กับ “สัญญาจะซื้อจะขาย” - สับเปลี่ยนเอกสารสิทธิ ในกรณีที่มีบุคคลแปลกหน้าหรือบุคคลที่ไม่สนิทสนมกัน แล้วมาขออนุญาตที่ดิน อาจจะทำให้เกิดการนำโฉนดที่ดินปลอมมาเปลี่ยนคืน โดยมีทำที่ว่าขอยืมโฉนดจากเจ้าของที่ดินเพื่อไปดู หรือเพื่อช่วยติดต่อหาผู้ซื้อ เสร็จแล้วทำโฉนดปลอมคืนให้เจ้าของที่ดิน - การรับจ้างอง ผู้รับจ้างต้องระวางสวมรอยนำโฉนดที่ดิน น.ส.๓ เอกสารสิทธิ ปลอมมาจากจ้างองแล้วขีดเงินหนีไป - โครงการหมู่บ้านจัดสรร เจ้าของโครงการบอกว่าโครงการจะมีสิ่งอำนวยความสะดวก แต่พอเอาเข้าจริงๆ แล้ว สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นเจ้าของโครงการนำไปปล่อยให้เช่าหรือทำเป็นอย่างอื่น ไม่ได้เป็นไปตามที่ลูกบ้านต้องการหรือตามที่กำหนดไว้ก่อน - ผู้ซื้อที่ดินหลงเชื่อนายหน้าหรือผู้ขายมากเกินไป ผู้ซื้อไม่ได้ลงไปดูที่ดินด้วยตนเองดูจากเพียงภาพถ่าย เมื่อตกลงโอนกรรมสิทธิ์แล้ว ไปดูที่ดินที่จะขายเป็นบ่อน้ำ หลักมุดไม่ตรงตามที่บอกไว้ - ผู้ขายสวมรอยแปลงที่ดินของผู้อื่น แล้วนำมาหลอกขายเมื่อผู้ซื้อจ่ายเงินครบแล้วกลับไม่ได้รับโอนตามที่สัญญาเอาไว้ 	<p>พบได้ในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด ชุมชนเมืองและทุกภาคของประเทศ</p>

ประเด็น	รูปแบบ/พฤติกรรม	พื้นที่ที่พบบ่อย
๙. การหลอกลวงฝากให้เข้ารับราชการ	<p>กลุ่มผู้หลอกลวงจะเรียกเงินจากชาวบ้าน ส่วนใหญ่เป็นคนในหมู่บ้านที่รู้จักกันดี อาศัยความไว้วางใจกับชาวบ้านที่มีต่อตัวเองมีความสนิทสนมกัน หรือมีความเชื่อว่าจะไม่น่าจะหลอกลวงเพราะคนอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน หรือถ้าไม่ใช่คนที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ก็จะเป็นกรณีที่มีคนที่รู้จักกันเป็นอย่างดีเป็นคนแนะนำมา บางคนเรียกว่านายหน้า ช่วยกันหลอกลวงชาวบ้าน โดยอ้างว่าสามารถฝากให้เป็นข้าราชการ ทั้งทหาร ตำรวจ ข้าราชการท้องถิ่น ได้ กลุ่มหลอกลวงจะพูดจากลุ่มจูงใจว่าสามารถวิ่งเต้นฝาก โดยไม่ต้องผ่านการสอบหรือช่วยเหลือให้สอบได้เพียงแต่จ่ายเงินก้อนมาให้ก่อน สุดท้ายก็ถูกหลอกไม่สามารถเข้ารับราชการได้</p>	ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด ที่อยากจะให้ลูกหลานของตนเองเข้ารับราชการ

หมายเหตุ : ทีมขับเคลื่อนฯ ระดับตำบล อาจให้ข้อมูลพฤติกรรมหลอกลวงที่เคยพบเห็นบ่อยๆ ครั้ง ในพื้นที่ เพิ่มเติมนอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวข้างต้นก็ได้

อ้างอิงมาจาก : บทความของสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด และศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

ผู้จัดทำ : สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย (๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑)